

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Feladó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Csendőrkerületi parancsnokság Debreczenben.

(Sz.) A kormány által törvényhozásilag kreált három csendőrkerületi parancsnokság egyikének Debreczenben való felállításáról sok szó esett a helybeli lapokban.

Legutóbb abból az alkalomból, hogy olyan hírek keltek szárnyra, mintha a kormány akadályokat gördített volna ama terv elé, hogy az egyik csendőrkerületi parancsnokság Debreczenben helyeztessék el, egyik t. laptársunk heves támadást intézett Kovács József polgármester ellen. E támadásra az a föltevés látszott feljogosítani t. laptársunkat, amely föltevés szerint a polgármester ellenszenvvel viseltetik minden modern haladás iránt s ő az oka annak, hogy a kormány e közintézményünkre vonatkozó kérdés megoldásánál talán hosszú időkre kifolyólag, számításán kívül hagyta Debreczen városát.

Lapunk, a „Debreczen“, — mint ezt hosszú időközön keresztül beigazolta működésével, — gyakran foglalt el és hangoztatott ellentétes ál-

laspontot úgy a városi tanácssal, mint a polgármesterrel szemben, mindenkor megőrizvén a közérdek nevében kifejtett pártatlanságát, de most kénytelenek vagyunk rámutatni a támadás jogosulatlanágára, anélkül, hogy holmi személyes motívumok letéríthetnének bennünket a higgadt tárgyilagosság teréről. Igen t. laptársunk tévedésen alapuló támadásaival szemben igenis ki kell jelentenünk, hogy Kovács József polgármester nagy ügyszere-ttel, kellő erélyes-éggel igyekezett Debreczennek biztosítani azt a csendőrkerületi parancsnokságot, — amelyet egyébként a kormány az 1903. évi VII. t. cikk alapján, kifejezetten Debreczenben kívánt elhelyezni.

Jöhettek volna talán közbe olyan körülmények, amelyek miatt a kormány ezen elhatározását kénytelen lett volna megváltoztatni, de ilyen helyzetekről szó sem volt, annál kevésbé idézhetett volna elő ilyen körülményeket a polgármesternek a nevezett lap hasábjain legutóbb kedvezőtlen színben feltüntetett eljárása, egyik csendőrfőtisztel való személyes érintkezése stb.

A polgármester, — ismételjük, — nagy buzgósággal szorgalmazta eme nagy jelentőségű ügynek Debreczenre nézve kedvező elintézését. Agitációjának, sürgetéseinek meg is lett a maga örvendetes eredménye, amennyiben tegnap megérkezett a miniszter már e hó 7-én, tehát a támadások előtt kelt leirata, melyben — mint ez lapunk más helyén részleteiben is olvasható, — tudatja a város közönségét, hogy a csendőrkerületi parancsnokság ez év május elsején megkezdí működését Debreczenben.

Es ez a Debreczenre nézve igen örvendetes esemény elégtételt szolgáltat ez esetben a polgármesternek ama támadásokért, melyekben méltatlanul részletett. Olyan elégtételt, amelynek érzete erőt adhat neki további, Debreczen jól felfogott érdekében kifejtendő munkálkodásához.

Politikai hírek.

A képviselőház napirendje. A farsangi szünetnek tegnap volt az utolsó napja s a képviselőház ma ismét ülést tart. A mun-

A rendjel.

Csehov Antal novellája.

A Debreczen számára fordította: Hádor.

Pusztjakov Leo gimnáziumi tanár ur új esztendő napján fölkereste jó barátját, Ledenyov hadnagyot.

— Nézd, kérlek — szólította meg a szokásos újévi köszöntés után — nem is háborgatnálak ilyenkor, ha nem volna valamire szükségem. Add kölesön mára a szent Szaniszló rendjeletet. Ebédre hívtam Szpic-kin, a kereskedő. Tudod ez a fajta hiu báb, mindene a rendjel és szóba sem áll az olyan-
nal, akinek nyakában, vagy gomblyukában nem fityeg valami ilyesmi. Azután meg két leánya is van, tudod. Add hát kölesön a magad rendjelét.

A hadnagy kissé húzódt, de aztán mégis csak odaadta.

Két óra felé Pusztjakov kocsiába ült s kigombolt köpenyege alatt fénylő rendjelén legeltette szemét. — Mintha bizony ezzel többet érne az ember — gondolta magában, — apró, kicsi jószág s mégis milyen fontos! Mikor Szpicskin házához ért, köpenyét

egészen kigombolta s úgy nyult pénzért a zsebébe. Ugy remlett előtte, mintha a kocsis meghökkenett volna a rendjel látára. Megelégedetten vette ezt tudomásul s belépett a házba. Az előszobában levette köpenyét s az ebédlő felé pillantott. Lehetek valami tiznóten az asztalnál, épen ebédeltek. Beszélgetés és tányérgörgés zaja hallott ki belülről.

— Ki az? Ahá, Leo Nikolajevics! Isten hozta! Megkészt barátom, de se baj; éppen csak most ültünk asztalhoz.

A tanár ur is megigazította rendjelét, egyet-kettőt dörzsölt hajzatán és belépett. De hajl mit kellett látnia? Eppen a ház ur egyik leánya mellett ült kartárs, moszió T emblant, a francia nyelv tanára. Ha meglátja a rendjelt — vége van! Első gondolata az volt, hogy leszakítja mellől a rendjelt, vagy pedig visszafut az előszobába. De hajl a medáliát erősen varrták oda a kabáthoz, kiszaladni pedig illetlenség lett volna. Hamarosan betakarta hát jobb kezével a rendjelt, meghajtotta magát néhányszor zavartan mindenfelé és minden kéznyújtás nélkül letelepedett székére, éppen kartársával szemközt. Ez az ember bizonyosan be van csipve, —

gondolta a házigazda, amikor Pusztjakov zavart arcát meglátta.

Az ujonjött vendégnek is hoztak levest. Pusztjakov balkezebe fogta a kanalat, de aztán meggondolta, hogy ez mégis csak neveltlenség volna, ennélfogva kijelentette, hogy már tul van az ebéden, most már nem kér semmit.

— Köszönöm, már ebéd után vagyok — dadogta — delelőt nagybátyámnál jártam s ő ebédre ott marasztalt.

Pusztjakov szive kinzó vágyakozással és haraggal telt el. A leves orresiklandóan párolgott előtte, a hal pedig csak úgy kínálkozott tányérja felé.

Megkísérlette, hogy levegve jobb kezét a rendjelről s a ballal takarja be. De nem sikerült.

— Még észre találnák venni! — mormogta a bajus a alá. — Meg aztán furesa volna, ha balkezemet a jobb mellmen tartogatnám... Istenem, Istenem, bárcas vége volna mar ennek az ebédnek! Ugy ehetném már valamit... no majd jóllakom a vendég-lőben.

Félszettel a franciát leste. Mosszió Tremblant, u y látszott, színén zavartan

ROSE DEZSŐ

ekszerkereskedése
DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungária-kávéház mellett.
Specialista modern ujdonságokban.

kásbiztosítási javaslat van napirenden, de már az ülésen szóba kerül az utolsó hetek szenzációja, a Polónyi-Lengyel-ügy újabb fordulata, Lengyel Zoltán mentelmi ügye. Kálosi József beterjeszti a mentelmi bizottság jelentését ebben az ügyben s a pénteki ülésen azt már tárgyalni fogják. Lengyel Zoltán mentelmi sérelmének bejelentése dolgában a mentelmi bizottság jelentését a pénteki ülésen terjesztik be s a szombati ülésen fogják tárgyalni. Így ez a hét a politikai botrányok jegyében mulik el. Ha ez valahogy rendbejön, folytatja a Ház a munkásbiztosításról szóló törvényjavaslat tárgyalását, amelyre eddig tizenkilenc szónok iratkozott fel.

Debreczen megkapta a csendőrkerületi parancsnokságot.

A miniszter elrendelő leirata.

Csendőrpalotát is építenek.

— február 14.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap érkezett le Debreczen város tanácsához a miniszter leirata, amelyben elrendeli, hogy a csendőrkerületi parancsnokság Debreczenben május hó 1-ére felállíttassék.

A kerületi parancsnokság tisztikara egyelőre, csendőrpalota hiányában a város tulajdonát képező több épületben fog elhelyeztetni, addig is míg Debreczen felépítheti a palotát.

A legérdekesebb pedig az, hogy állami intézményről lévén szó, Debreczen háztartására semmi kiadást, terhet nem ró a kerületi csendőrparancsnokság.

A miniszter leirata teljes szövegében így hangzik:

Múlt évi rendeletem alapján a Debreczen városában felállítandó csendőrkerületi parancsnokság elhelyezése tárgyában a múlt évi december hó 20-án megtartott értekezletről felvett jegyzőkönyvben foglaltakat tudomásul vettem.

volt, egyre kártársát nézegette és hasonlóan semmit sem evett. Mindketten láthatóan zavartak voltak és üres tányérjuk fölé meredtek.

— Észrevette a zsvány! — gondolta Puszttyakov, — látom a képeről, hogy észrevette a rendjeletem. Különben is nagy intrikus... biztosan be fog árulni az igazgatónak!

Már a negyedik fogáson is keresztül-estek, majd az ötödiken is. Egyszerre föl-emelkedett egy őszes ur és szólt:

— Urám! Azt indítványozom, igyunk a jelenlevő hölgyek egészségére!

A vendégek nagy robajjal emelkedtek föl. Lármas éljenek hangzanak, a hölgyek mosolyogva koccintgattak. Puszttyakov is fölállott, balkezében poharával.

— Leo Nikolajevics, kérem, nyujtsa át ezt a poharat Timofejevna Anasztazianak, koccintani akar! — szólította meg tanárunkat egy szomszédja s egy poharat nyujtott feléje.

Puszttyakovnak most a jobb kezét is föl kellett emelnie. A vörös szalagos rendjel tehát láthatóvá lett. A tanár el-áppadt, föl-emelte fejét s lázas remegéssel nezett kártságára. Moszió Tremblant nagy csodálkozással meredt rá. Aztan sunyi módon elmosolyodott s arcáról teljesen eltűnt a zavar.

— Augusztovcics ur! — szólt a házigazda a franciához, — legyen szives, adja ide azt az üveget!

Teremblant reszketve nyujtotta ki kezét az üveget és... oh, mi boldogság! Puszttya-

Az ezen jegyzőkönyvben foglaltak alapján felhívom polgármester urat, hogy a szóban forgó kerületi parancsnokság részére szükséges: 1 parancsnoki, 1 h. parancsnoki, 1 másod törzstiszti, 3 segéd-tiszti, 2 hadbírósi, 3 számvevősi, 2 ruhakezelő-bizottsági irodaszobát, 1 raktárhelyiséget, 1 ruházat bevizsgálására, 1 1 könyvmda, 1 irattár részére szükséges egy-egy szobát s a melléképületeket maiban foglaló épületnek bérlet úján leendő biztosítása iránt akként intézkedjek, hogy eme elhelyezés folyó évi május 1-ével a létesítendő kerületi parancsnokságnak okvetlenül rendelkezésére bocsátassák.

Megjegyeztetik, miszerint ezen ideiglenes elhelyezés bérletének időtartama csakis az ujonnan építendő laktanya elfoglalásának napjáig terjedhet, minélfogva a kötetendő szerződésben kifejezés lesz adandó annak, hogy a bérlet az új laktanya elfoglalásának napjával megszűnik s ezen időpontot túl a kinstár bért fizetni nem köteles.

A tanosztály részére kijelölt Gilányi-féle laktanyán a szükséges tatarozások akként fogana osítandók, hogy ezen laktanya folyó évi május 1-ével a csendőrség által szintén akadálytalanul elfoglalható legyen.

E laktanyáért a használat tartamára az 1879. évi XXXVI. t.-c. 31. §. 2. a) pontja alatt megállapított bér fog fizettetni. Végül a csendőrség végleges elhelyezését illetőleg felhívom polgármester urat, hogy az e célból tervszerűen ujonnan építendő laktanyára vonatkozó tervvázlatnak és költségvetésének elkészítése s hozzám való felterjesztése iránt intézkedjek, hogy annak alapján első sorban az építkezés kéréseiben s azután az esetleges szükséges módosiások s a bérlet felvételére vonatkozó megállapodások eszközölhetők legyenek.

Budapest, 1907. febr. 7.

A miniszter megbízásából:

Szabó, min. tan.

Városháza és vármegye.

Házbér és házosztály adó. Az 1905. 1906. és 1907. évekre szóló házbér és házosztály adók kivetési lajstroma elkészülvén, az a városi adókövetői hivatalban 1907. évi február hó 12-től 20-ig 8 napi közszemlére

kov az ő mellén is észrevett egy medáliát, még pedig nem is holmi Szaniszlót, hanem harmadosztályú Anna-rendjelet. Tehát a francia is csalt! Csalt! Puszttyakov nevetett örömeiben s most már nyugodtan ült székén. Nem kellett többé rejtegetnie a rendjét. Mindketten ugyanazt a csalást követték el, következésképpen egyik se leplezheti le a másikat!

— Ah, ah! — kiáltott föl Szpiczkin a rendjel láttára.

— Igenis, — magyarázta Puszttyakov, — sajátságos, de úgy van; Augusztovcics ur is újév előtt kapta meg a kitűtetést; csak mi ketten kaptuk meg ilyen hamar. Ugy-e, különös?

Tremblant mosolyogva bölintott a fejével s nagy garral feszengett galériájában, melyről egy harmadosztályú Anna-rendjel lógott alá.

Ebéd után Puszttyakov megmutogatta a rendjelet mindenkinek. Nagyon boldog volt, ámbár ezt a boldogságot némileg megzavarta egy gondolat.

— Ha tudtam volna, — gondolta magában, irigységgel tekintve a franciára, ki éppen a rendjelekről tartott értekezést a házigazdának, — ha tudtam volna, hogy ez így becsap, még nagyobb rendjelt, Szent Vladimirt tettem volna föl. S meg is ebédelhettem volna becsülettel!

Csakis ez az egy dolog bántotta. Más-különbben boldog volt.

lesz kitéve. — Miről az adózó közönség oly felhívással értesítettik, hogy e lajstromok a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők s esetleges felszólamlások a közszemlére kitévelt követő 15 nap alatt a városi adóügyi-osztálynál írásban beadhatók.

Pénztárvizsgálat a városházán.

Tegnap délelőtt Weszprémy Zoltán főispán vezetése alatt pénztárvizsgálat volt a város házi pénztárában. Mindent rendben találtak.

A város adománya hazafias célra.

Szászváros szobrot akar állítani két nagy szülöttjének: Gróf Kun Kocsárd 1848-as forradalmi főispánnak, aki mint várfogoly hunyt el és testvérének, Gróf Kun Gézának, akinek a magyar református egyház és a tudományosság köszönhet sokat. — Debreczen városát a szoborköltségekre való hozzájárulásra kérte fel Szászváros előjárósága s természetesen, hogy Debreczen a hazafias, kegyeletes kötelesség teljesítése elől nem fog elzárkózni.

A kormány a hortobágyi sáskajárás ellen.

Országos képviselőink az ankéten.

(Saját tudósítónktól.) A kormány már eddig is minden elkövethetőt megtett, hogy a sáska-pusztításait megakadályozza s hogy az egész országos nagy jelentőségű gazdasági elemi pusztítással fenyegető vesznek elejét vegye.

Dacára annak, hogy a mostani erős tél bizonyára nagy pusztítást végzett a sáska-fészkekben, a kormány már is megtette az intézkedéseket, hogy a mint enged a tél fagya, hozzá kezdhessenek a sáska-fészkek gyökeres kiirtásához.

E tekintetben a földmivélsügyi minisztériumban ankét is lesz, a melyre meghivta a sáskától fertőzött környék érdekeltiségének vezető férfait.

Debreczenben meghívót kaptak az ankétra Kovács József polgármester és Kovács Gyula alispán, akik közül utóbbi részt is vesz a tanácskozásokon.

De résztvesznek az értekezleten dr. Bakonyi Samu, dr. Thaly Kálmán és Szabó Kálmán országos képviselők is.

Az ankét holnap lesz Budapesten s ezen megállapítják a tervezetét a rövid idő múlva megindítandó írtási munkálatoknak.

Aktalopás az állami számvevőszéknél.

Lengyel Zoltán a felbujtó.

— Távirat. —

Az állami számvevőszéknél aktalopás történt avégből, hogy szigorúan őrzött hivatalos titkokat a nyilvánosság előtt leközzöljenek.

Miután a rendőrség kinyomozta, hogy az aktalopás tényleg megtörtént és hogy a tolvaj csakis Hajdu Gyula lehet, aki a számvevőszéknél hivatalos minőségben alkalmazásban van, az éjjel Irányi-utca 15. szám alatti lakásán házkutatást tartott.

A kutatásnál megtalálták Lengyel Zoltán egy levelét.

A levélben Lengyel Zoltán felsorolja azokat az aktákat, amelyekre neki szüksége van.

Egyebet a lakáson a detektívek nem találtak.

Amikor Pekáry főkapitányhelyettes a levelet megmutatta Hajdu Gyulának, az egykedvűen szólt:

— No jó! Ha így állnak a dolgok, nincsen mit tagadni. Igen, az aktákat én vittem el a számvévektől, hogy megmutassam Lengyel Zoltán urnak. Holnap az akták visszakérültek volna az iratesomába.

— És hol vannak most ezek az akták? Hajdu Gyula belenyúlt kabátja zsebébe és kifogástalanul szinpadias mozdulattal átnyújtotta az aktákat:

— Tessék parancsolni!

A főkapitányhelyettes ama kérdésére, vajjon kapott-e érték Lengyel Zoltántól pénzt, Hajdu egykedvűen felelt:

— Ha ellepközőjét is állítanám, sem hinnék el nekem az urak. Erre hát nem is felelek.

Ezek után a rendőrség Hajdu Gyulát őrizet alá vette és a detektívek szobájában helyezte el.

Hajdu Gyula erőteljes, széles vállu, piros-pozsgás arcú férfi, aki, mielőtt a számvévektől hivatalba jutott, a csendőrségnél szolgált mint főhadnagy.

Pontos és szorgalmas hivatalnok volt, akiről hivatali előjárói ilyen cselekedetet fel sem tételeztek volna.

A keresztkérdések alatt végül határozottan kijelentette, hogy őt a cselekmény elkövetésére felbujtogatták.

Késő éjjel jelenti telefonon fővárosi tudósítónk, hogy Hajdu Gyulát letartóztatták. Ellene lopás miatt emelnek vádat, Lengyel Zoltánt pedig mint felbujtót vonják felelősségre.

Merénylet az erdőben.

Az orvadász támadása.

Esküdtszéki főtárgyalás.

— február 14.

(Saját tudósítónktól.) Alig 18 éves parasztleányt ült gyilkossági kísérlet miatt a vádlottak padján.

A múlt évi november 19-én történt, hogy Rácz Imre és Gábor Bálint téglasi leányok vadra lestek a Dégenfeld-uradalom erdejében. A két orvadász szemben találkozott Halusa Henrik uradalmi főerdésszel, aki felszólította őket, hogy fegyvereiket azonnal adják át neki, mert különben orvadászok módjára bánik velük.

Gábor Bálint át is adta fegyverét, Rácz azonban néhány lépést hátrált, lekapta fegyverét és az erdőszéle felé menekült, aki a lövéstől találva féltérdegre esett.

Rácz ekkor újból töltött és ismét rálőtt a főerdésre. Az újabb lövés is talált, mire Halusa minden erejét összeszedve rálőtt a menekülő orvadászra.

Halusát a lövésekre odasielő erdészek találták meg vérrel borítva s hazavitték ápolás alá.

Rácz Imrét még aznap elfogták és azóta vizsgálati fogságban van. Az ügyészség szándékos emberölés büntetésének kísérlete miatt emelt ellene vádat.

A debreczeni esküdtszéki bíróság tegnap tartott ebben az ügyben főtárgyalást dr. Oláh Miklós elnöklété alatt. Szavazó bírák voltak: Tatay Ferenc és Balogh Zsigmond. A vádat dr. Deésy Gyula ügyész, a védelmet dr. Gévay Béla ügyvédjelölt képviselte.

Rendes esküdtek lettek: Bernát Aladár, Ecsedi István, Balla Bertalan, Győrfi Péter, ifj. Kertész István, Kőrösi János, Koós Antal

Krausz, Kálmán, Lakatos János, Losonczy János, Salay György és Tóth Lajos. Pótesküdt Varkoly József.

A vádirat felleolvasása után a vádlottat hallgatták ki, aki mindent tagadott.

Megható volt, amint botra támaszkodva, sántítva lépett a bírák elé Halusa főerdész, akiről az orvadász lövései egész életére nyomorékká tettek.

Este hét órakor hozták meg az esküdtek a verdiktet, melynek alapján a büntetést kiszabó bírák Rácz Imrét két évi fegyházra ítélték.

Színház.

Műsor.

Csütörtök. „Falu rossza” népszimű. (C. bérlet.)

Péntek. „Czigánybáró” operette. (A bérlet.)

Sombát. „A vig özvegy” operette. (B. bérlet.)

Vasárnap. D. u. „Csikós” népszimű. Este „Dunánan apó” operette. Kis bérlet.

* **Sziklay Blanka.** A miskolci színház kedves primadonnája ma kezdi meg két estére terjedő vendég-szereplését, Tóth Ede koszorus költő népszerű művében: a „Falu rossza”-ban. A vendégművész nő Finum Rózi szerepét játssza s kivüle részt vesznek Szabó Irma, Almásy Lola, Szakácsné, Arday Ida, Arkossy, Ternyei, Szakács, Békés, Bérczi, Sarkadi, Szabó Gy., Deésy. A „Cigánybáró” holnapi előadásában lép fel másodszer Sziklay Blanka, Strauss nagy zenei alkotásában. A többi szerepket Radó Anna, Vida Ilona, Kovács, Polgár, Szabó Gy., Ternyei. A három cigányt játssza Deésy, Bérczi, Sarkadi.

* **Magdolna.** Rákossy Jenő hatalmas, megrázó drámai erővel megírott népdramája legközelebb színpadra kerül, a címszerepben Lukács Juliskával. Kivüle hálás szerephez jutottak még Szabó Irma, Arday Ida, Szakácsné. A férfiak közül Szakács, Ternyei, Sarkadi, Bérczi, Vadász stb.

* **Dunánan apó és fia utazása.** Offenbach kedves zenéjű operettejére rendszeresen készül a vigjátéki személyzet. A főszereplők Lónyai Pirokska, Szakácsné, Vida Ilona, Arkossy, Sarkadi, Polgár, Karacs, Bay, Szabó Gy. stb. lesznek.

Százharmincezer koronás váltóhamisítás.

Megtették a feljelentést.

A hamisítót letartóztatták.

— február 14.

(Saját tudósítónktól.) A „Debreczen” tegnapi száma részletesen emlékeztet meg azokról a váltóhamisításokról, amelyeket Berger József kabai fakereskedő követett el. A váltóhamisító fakereskedő ellen tegnap tették meg a feljelentést a debreczeni kir. ügyészségnél.

Eddig feljelentést tett a hajdu-szoboszlói és a földesi takarékpénztár és Elek József és neje kabai lakosok.

A feljelentések alapján Galánffy János dr. kir. ügyész nyomban elrendelte a vizsgálatot. Hoffmann József vizsgálóbíró azonnal bevezette a vizsgálatot és Berger ellen idézést adott ki azonnali megjelenésre.

Berger, a mint a feljelentésről értesült, védője, dr. Kardos Samu ügyvéd utján kérvényt adott be a

vizsgálóbíróhoz és jelentette, hogy ma reggel megjelenik a vizsgálóbíró előtt.

A váltóhamisító fakereskedő — hir szerint — tőzsdén játszott és nagy összegeket vesztett. Hogy tovább játszhassek, váltót hamisított és az így szerzett pénzt is elvesztette.

Erre újabb váltókat hamisított s mikor látta, hogy azokat is leszámítolják, az egész környék minden bankját elárasztotta hamis váltókkal.

Az így szerzett pénz jóval felülhaladja a százezer koronát. Berger az utóbbi időben ivásnak adta magát s már nem törődött semmivel. Olyanok nevére is hamisított váltókat, akik régen meghaltak, vagy elköltöztek.

A váltóhamisításnál a debreczeni bankok csak kis összegekkel vannak érdekelve, de a Hajdu, Szabolcs, Szatmár és Bereg megyei takarékpénztárak közül több jelenlétekeny kárt szenvedett.

Berger tegnap Debreczenbe jött, hogy védőjével tárgyaljon. A kir. ügyész, akinek a rendőrség jelentette, hogy Berger Debreczenben tartózkodik, elrendelte az esti órákban, hogy Bergert fogják el és helyezték felügyelet alá addig, míg a vizsgálóbíró kihalgathatja.

Erre Szöcs Lajos azonnal felkereste Bergert a Frohner szállodában és kérte, kövesse őt az ügyészségre. A bűnös kereskedő, akit nem talált készületlenül az elfogatás, szó nélkül engedelmessé vált a felszólításnak. A szálloda előtt várakozó bérkocsiba szállott be a kereskedő és a biztos.

Az ügyészségre hajtottak, ahol az ügyész egy fogházorral bekísértette a fogházba Bergert.

A vizsgálóbíró ma délelőtt hallgatja ki a bűnös fakereskedőt s minden valószínűség szerint letartóztatja.

Luxuslövésár Debreczenben.

Ügetőverseny.

A lötenyésztes fokozásának és fejlesztésének egyik fontos tényezője a luxuslövésár tartása. A földmívelésügyi kormány, tekintve a közgazdasági célt, a luxuslövésárokat a legmelegebb támogatásban részesíti.

Budapesten a Tattersalban évenként négyszer tartanak luxuslövésárokat. A vidéken csak néhány helyen tartják ezeket, de legnagyobb részt csak a közelvidék gazdáinak részvételével.

A Debreczeni Urkocsis EGYLET, amelynek legfontosabb célja a lötenyésztes fejlesztése, nemcsak a versenyek tartásával látja elérve ezt a célt, hanem lődíjazások, kiállítások és luxuslövésárak rendezésével is.

Ez évben, június hó 9-én és 11-én tartja az egyesület versenyeit. A versenyekkel kapcsolatos országos luxuslövésár rendezését tervezi.

Ez ügyben tegnap déli 12 órakor értekezlet volt Király Gyula tanácsnoknál, melyen jelen voltak Domahidy Elemér elnök, Csicseri Orsz. György igazgatósági, Forray Ernő vál. tag, Hufiész Kázmér, a debreczeni lötenyésztes bizottság elnöke, Király Gyula tanácsnok, Loránt József titkár.

Orosz György huszárkapitány ösmer-

tette az értekezlet célját. Az egyesület célja a luxuslovak tenyésztését emelni, fejleszteni. Ezt a célt azonban tisztán a versenyekkel elérni nem lehet, arra kell törekednünk, hogy a lovakat eladjuk, exportot teremtsünk. Ezt a célt a luxuslovásár rendezésével érhetjük el legjobban.

A jelenlevők mindegyike hozzászólt a kérdéshez és az eszmét helyesnek, üdvösnek találta.

Majd a kivitel módjait beszélték meg és végeredményében Forray Ernő indítványára elhatározták, hogy az ország összes lótenyésztési bizottsági elnökehez, továbbá a lóartó gazdákhöz kérdést intéznek, hajlandók lennének a tervezett luxus lovásáron fogataikkal, luxuslovaikkal részt venni.

Az értekezlet a jelentkezések beérkezése után határoz végképpen a felelt, megtartja-e a luxuslovásárt, vagy nem. Ha kellő számban jelentkeznek a lóartó gazdák, az esetben a tervezett napokon, június 9-10-én, az ügyletversenyekkel kapcsolatosan, illetve június 8. és 10-ik napján megtartja a luxuslovásárt.

Kiss Aron püspök költeménye.

Dr. Könyves Tóth Kálmán versben válaszol.

— február 14.

(Saját tudósítónktól.) Kiss Áron ev. ref. püspök nagy tisztelője Könyves Tóth Kálmán lelkésznek, a kiváló költő-pápának, akinek a magyar irodalomtörténet által kellemesen méltatott és majdan folozottatb mérvben, érdemei szerint méltatandó működését mindenkor élénk figyelemmel kíséri.

Könyves Tóth Kálmán az utóbbi időben könyvével, szindarabjával szép sikert ért el. Ebből az alkalomból a mi ősz püspökünk szívében is megszólalt a régi poéta s a következő verset írta Könyves Tóth Kálmánhoz az ő kedves barátjához.

Élő reménység.

— Naeytisztelű Könyves Tóth Kálmán urhoz. —

Velem egy hajóban utazó festvérem!
Közhajónknak nevért figyelmedbe kérem.
Evezzünk! Evezzünk! nem messze már a part,
Melyet pihenőnek Isten számunkra tért.
Reménység! tégedet nem veszni, de élni
Hagyott jó Istenünk, — jót jobban szerélni.
Sötét ez a börtön, de fent a magasban,
A hitnek szénében mindig világos van.
Tul a földi létnek enyésző lármáján,
Nyugszom a reménység erős vasmacsáján.
Én is, bár szemem sírig vannak zárva,
Nem leszek örökre világtalan árva.
Majd ha rodam a sir rögét eláratja
Le kem előtt a kegy ajtaját megnyitja,
Szemem is, mely eddig semmit is nem látott,
Meggyógyulni ismét mindeneket át ott.
Látom e viágot teljes fényességben,
Meglátom az Isten szent Fiát az égben.
Csak hadd jöjjön hát a sir végőrszakaja!
Tudom dicsőbb jövő fog virradni raja.
A sírok éj n tui nimen emmisülés,
Feltámadtak sorsa örök dicsőülés.
Haladás földön túl, angyali szárnyakon —
Féld őh nagy Isten! mennyei tájakon.

Debreczen, 1907 február hó.

Kiss Áron.

Könyves Tóth Kálmán persze hogy nem maradt dics s erre a bájos episztolára felajzotta nyomban lantját s a következő poemával válaszolt:

Hogyan lát a világtalan pátriárkha?

— Válaszom főtiszt. s mélt. Kiss Áron püspök urhoz. —

Ne mondd azt, hogy nem látsz! sok ezernél jobban,
Ha lelked ihlete égi lángra lobban.
Nem látod azt, mi füst, sem ami földi por,
Amit zord onyészet durva lába tipor!
Lelki szemekkel nézel távol égbe,
Hová angyalsereg fátyalozva lép be.

Az az élő Remény tartja gyöngye kezéd,
Sziklás meredekön oly biztosan vezet.
Bár évek sulyától a portest roskatag,
Sziklaszilárd hitből csergedezik patak!
Nem lefelé fut az; fölfelé tör utat,
Hol a szem s értelem mindniába kutat.
Ott látod reményed szép valóra váva,
Téged is öltöztet hófehér ruhába.

Behunyom két szemem: úgy nézlek én téged,
S látom amint hited s muzsád esőjje éget!
Az én szememre is nemsokára éj borul,
Te jársz majd előtt m vezérlő pásztorul.
Versedet o vasom; növelje a hitet.
Nem látva is látod: példád mire inthet!

Debreczen, 1907 február 11-én.

Könyves Tóth Kálmán.

Igy szóltak a versek amelyeket őszinte magyaros szívek báruai érzése, zománcoz be. Ine így hirdetik a szeretet azok a régi lelképásztorok, akik egy pillanatra sem feledik el, hogy mely kötelességek teljesítésére tettek fogadalmat s hogy e kötelességek között első helyen áll a szeretet tanainak értelmezése.

Debreceni lapszerkesztő sajtópere.

Esküdszéki tárgyalás.

— febr. 14.

(Saját tudósítónktól.) Nagyérdékű esküdszéki tárgyalás folyt le tegnap délelőtt a törvényszék esküdszéki termében. Ismeretesek azok a hírlapi támadások, melyeket Székely Imre, a Debreceni Rögeli Újság szerkesztője lapjában, a debreceni függetlenségi párt és a ref. egyház vezetősége, különösen pedig Márton Imre pártelnök és egyházi ügyész ellen már régebbi idő óta intéz.

Márton Imre és társai e támadások miatt több rendbeli sajtópert tettek folyamatba s ezek közül nem a legrégebbi, hanem nevezett lap 1906. március 24-iki számában megjelent támadását indított sajtópert érett meg legelőször főtárgyalásra. „Márton Imre közveszélyes bandája” címen írta meg e cikket Székely Imre, melynek igen erős támadásáért Márton Imre és dr. Varga Lajos indítottak ellene sajtópert. A Márton Imre és dr. Varga Lajos panaszát tegnap egyesítve tárgyalták az esküdszék.

A bíróság a következőleg alakult meg: Elnök Kerekes János, bírák: Vataj Ferenc és Tóth István. Jagyó Lukács György. Esküdtök Csengeri Ferenc, Varadi Károly, dr. Kun Béla, Krausz Kálmán, Maté Miklós, Klein Jakab, Jankovics Sándor, Koós Antal, Molnár Mihály, Polgár Dániel, Beznók Aladár, Kiss Imre és Tóth Lajos.

Magánvádlók képviselőjében dr. Kőrösi Kálmán, Székely Imre képviselőjében dr. Révi Nándor jelent meg.

Bizonyítást kérnek.

Az esküdszék megadulása s az inkriminált cikk felolvasása után Kerekes János elnök Székely Imrét hallgatta ki. Vadlott beisne te, hogy ő az inkriminált cikk szerzője, de bűnsnek nem érzi magát. A Debreczen című lapban, melynek dr. Varga Lajos a főszerkesztője, Márton Imre pedig mint pártelnök irányítója, az ő hírlapírói és egyéni becsületét mélyenszertő támadások jelentek meg ellene. Ezért írta meg az inkriminált cikket és szerinte közérdekből is, mert amit írt, az igaz s bizonyítani tudja. Bizonyítékait védője fogja előterjeszteni.

Dr. Révi Nándor ezután védelem nevében bejelentette, hogy a Márton Imre elleni állításokat, a közéleti pozícióival való visszaéléseket tanukkal bizonyítják s tanukul nevezte meg Márk Endrét, Erőss Lajost, Szabó Sándor joghallgatót, Szele Györgyöt, Csobán József egyházi pénztárost, Vecsei Imrét, dr. Szöllős Dezsőt, Schvarcz Elemérné, Asztalos Józsefet, dr. Ferenczy Gyulát és Jánosi Zoltánt.

A dr. Varga Lajos elleni állításokat pedig az ellene folyamatban levő eljárás aktaival kívánják bizonyítani.

Magánvádló is bizonyítást kér.

Elnök felhívására magánvádlók képviselője dr. Kőrösi Kálmán kijelentette, hogy ügyfeleinek álláspontja kezdettől fogva az volt, hogy maguk ellen a legszélyesebb körű bizonyítást engedik meg. Ezen állásponthoz következetesen a felajánlott bizonyítékokat nem ellenzik. Ezen bizonyítékaik előterjesztéséhez a felhívott tanuk valótlomásának ismerete után, fentartják jogukat. Mivel Székely Imre az inkriminált cikk egyik pontjában azt állította ügyfeléről, hogy ők Kristóffyék által megvesztegetve s ezeknek kedveskedve szereltek le vagyis jutalomért abbahagyták a nemes küzdelem folytatását Debreczenben, ezzel szemben ügyfelei olyan körülményeket kívánunk bizonyítani, amelyekből kitűnik, hogy ellenközöleg éppen Székely Imre volt az, aki a Fejérváry-Kristóffy kormányt pénzért támogatta. Súlyosító körülmény, hogy ügyfeleit olvannal vadolta, amit ő maga követett el. A bűnvádi perrendtartás szerint az eljárásnak ki kell terjedni a súlyosító és enyhítő körülményekre is, kerit tehát a jelzett súlyosító körülményre a bizonyítás kiterjesztését.

Bizonyítani tudják és kívánják, hogy Székely Imre 1905 október 24-én beadványt intézett az akkori Fejérváry-kormány sajtóirodájához, melyben a kormány politikájának támogatását 3000 korona évi szubvenció és 5000 korona évi hirdetési utalvány összegért támogatni kész.

1905 október 29-én, vagyis négy nap múlva ugyanoda intézett beadványában kérelmét azzal támogatta, hogy a két összegre már csak azért is rászolgált, mert a Fejérváry-kormányt lapja már hónapok óta támogatja.

Bizonyítani kívánják és tudják továbbá, hogy

1906 április 2-án Naszádi Iván királyi biztos felterjesztést intézett az akkori sajtóirodához, melyben jelenti, hogy Székely Imre a részére megígért összegek folyósításának szorgalmazása érdekében többször járt ő nála s ő a maga részéről javasolja is az esedékes részletek kiutalását.

Székely Imre a két első negyedévi részletet fel is vette.

Mindezen körülmények igazolására kérik, hogy a bíróság a vonatkozó ügyiratok átadása végett a miniszterelnökség alá rendelt sajtóirodát keresse meg s Bíró Pál és Benedek Arpád sajtóirodai tisztviselőket tanukul hallgassa ki.

Végül kérik, hogy a 8-ik vádpontra vonatkozólag Dr. Varga Lajos panaszát válassza külön a bíróság a Márton Imre panaszától, mert a Dr. Varga ellen folyamatban levő ügyben a kir. törvényszéknek a vádiratot elutasító határozata apelláta folytán most a kir. táblán van s lehetséges, hogy ez az ügy végleges elintézését csak hosszabb idő múlva nyer. — E kérelmet nemcsak a bűntörvénykönyv 267. §-ával, hanem méltányossági okokból is támogatja, mert csakugyan méltánytalan volna, hogy ügyfelei, akik így is nagyon régen állanak a Székely Imre nyilvános támadásainak irtózatos erkölcsi súlya alatt ártatlanul, — egyetlen vádpontra miatt még eszeleg évekig ne kaphassanak többi sérelmeikért bírói elégtételt.

A védő ellenvetései.

Székely Imre képviselőjében Dr. Révi Nándor kijelentette, hogy védelem tagadja a Fejérváry-kormányval való összeköttetést, mint az ügyre nem tartozót. ellenzi a magánvádlók által felajánlott bizonyítást s meg határozottabban visszautasítja az abban megnyilvánuló inszINUációt. — Dr. Varga által inkriminált egyik vádpanasznak a többiől való elkülönítését is ellenzi.

Dr. Kőrösi Kálmán válaszában csodálkozásának ad kifejezést a bizonyítás ellenzése felett. — Ők a legtágabb bizonyítást engedték meg, — hasonlót várnak vadlottól is. — Tagadja a bizonyítási kívánt körülményeket, de ellenezni a bizonyítékok beszerzését, e kettő nem fér össze, a tagadásnak és az inszINUáció visszautasításának erkölcsi súlya csak az esetekben lehetne, ha a vadlott nem ellenezné, sőt maga kérné a bizonyítást. — Ragaszkodik kérelméhez.

A bíróság ezután visszavonult tanácskozás végett s ennek idejére a tárgyalást felfüggesztette.

A tárgyalást elhalasztják.

Kerekes János elnök nem sok idő múlva a tárgyalást újra megnyitotta s kihirdette a a törvényszék határozatát, mely szerint a bíróság a bizonyítékok kiegészítése tárgyában úgy a magánvádlók, mint a vádlott kérelmének a büntető perrendtartás 9-ik, 100-ik és 117-ik §§-i alapján helyt ad, — e célból az iratokat a vizsgálóbírónak kiadja, — a dr. Varga Lajos panaszára inkriminált egyik vádpontot célszerűségi okokból, — hogy e miatt a többi vádpont letárgyalása hosszabb időre el ne húzódjék, — elkülöníti.

Dr. Kőrösi Kálmán a kihirdetett határozatot tudomásul vette, dr. Róvi Nándor pedig az ellen a büntető perrendtartás 384. §-ának 9-ik pontjára hivatkozva semmiségi panaszt jelentett be.

Elnöklő bíró az ülést délelőtt 11 órakor bezárta s így a nagy port felvert ügy tárgyalása a bejelentett bizonyítékok alapján már csak a majusi esküdtzéki cikluson történhet meg.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hunzária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépéső-tolyosóján. Telefon 412 ...

Két ember halálos szerencsétlensége.

Végzetes favágás.

— február 14.

(Saját tudósítónktól.) Ismeretes, hogy a Hatvan-utcai temetőben most irtják a fákat, hogy a fűszegen ezzel is enyhítsenek. A favágásnál sok ember dolgozik, köztük kőművesek is, akik most — hogy az építkezések szüneteljenek — így keresnek néhány koronát.

A favágók közt volt Szima Sándor 25 éves és Horváth István 32 éves kőművesegéd. Tegnap reggel hat órakor kezdtek munkához és hogy a hideg ellen védekezzenek, ugyancsak kezelték a pálinkás üveget. Hét-nyolc órára már mindketten annyit ittak, hogy azt sem tudták, mit cselekszenek.

Egy hatalmas szálfát akartak kivágni. A fatörzset alul elfűrészték, majd kötelet kötöttek rá, hogy ledöntsék.

A két részeg ember neki esett a kötélnek, húzták, ráncigálták, mikor pedig a rángatásnak a fa engedett és eldőlt, a két ember nem ugrott földre idejekorán és a fa rájuk zuhant.

A részeg munkások rémes sikoltással terültek el a földön. A többi favágó segítségükre sietett, kiszabadították őket a fatörzs alól. Mindkettőnek a fejét zuzta be a lezuhant szálfá, minék következtében mindketten elvesztették eszméletüket.

A telefonon értesített mentők kiszállították a szerencsétleneket a kórházba, ahol csak nehezen tudták eszméltetésére téríteni a két résztvevőt.

A szerencsétlenek állapota oly súlyos, hogy aligha érik meg a reggelt.

Elvágta a vonat.

Siketnéma leány szerencsétlensége.

— február 14.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután a nánási vonat borzasztóan megcsönkített leányt hozott Debreczenbe. Az állomásról a telefonértesítésre kivonult mentők vitték a vérrel borított asszonyt a kórházba, ahol most élet-halál között lebeg.

A 4403-as számú személyvonat, amely Hajdunánás felől délután fél négy órakor

érkezik Debreczenbe, kevéssel két óra előtt indult el Nánásról.

Már közel jártak a dorogi állomáshoz, mikor a vonat hirtelen meglassította menetét s néhány méternyi ut után megállt.

Az utasok rémülten ugrottak ki a kocsikból, hogy megtudják a hirtelen megállás okát. A mozdony felől irtózatos, ártikulálatlan hangok hallatszottak. Oda futottak a mozdonyhoz, amelynek kerekei alól akkor húzott ki a vasuti személyzet egy vérrel borított nőt, kinek a karját elvágta, mellét pedig borzalmasan összeroncolta a vonat.

A szerencsétlen nőt az utasok egyike felismerte. Balog Mária 54 éves vénleány a szerencsétlen, aki születése óta siketnéma. Így történt meg, hogy nem hallotta a közeli vonat robogó zaját és a mozdony elé került.

Amint a mozdonyvezető észrevette, nyomban fékezett, de már akkor a leányt elütötte a mozdony.

A siketnéma leányt a vonaton hozták Debreczenbe és itt az állomáson már ott voltak a mentők, akik a szerencsétlen leányt kiszállították a kórházba, ahol dr. Hutray József főorvos véget rajta mütétet.

Az elgázolt leány állapota válságos.

— **A megyei állandó választmány ülése.** Hajdúvármegye állandó választmánya e hó 16-án, szombaton délelőtt 9 órakor ülést tart, melyen Weszprémy Zoltán főispán elnököl. Az ülés a 21-iki megyegyűlés tárgyait látja el javaslatlalt.

— **Csánky Viktor gyásza.** Csánky Viktor kir. tanfelügyelő súlyos gyász érte. Mint részvétel értesülünk, Csánky Béla szeghalmi ügyvéd, a tanfelügyelő édes testvére 58 éves korában meghalt. A tanfelügyelő a temetésre elutazott.

— **A debreczeni közjegyzőség.** A közjegyzői kamara most tette közzé a hivatalos lapban, hogy a debreczeni egyik közjegyzőség — Zagyva Lajos halálával megüresedett. A közjegyzői állásra már a napokban kiírja a pályázatot a közjegyzői kamara.

— **A mai felolvasó-est.** A róm. kath. főgymnázium disztermében ma délután 5 órakor tartandó felolvasó-est műsora a következő: 1. Mozart W. A. Hegedű szóló. (Adegis Allegro). Előadja Piribauer Ferenc ur. 2. a) Ima. Weber „Büvös vadász” c. operájából. b) Mária ének. Szabados Béla „Bo ond” című operettjéből. Éneklő a Sveuits-Intézet tanítónőképzőjének énekkara. 3. „A hang esztétikája”. Irtá s felolvassa Husz Lajos ur. 4. A „Rab asszony”. Irtá Kiss József. Szavalja Riesz Eliz urleány. 5. „A hang és esztétikája”. Humoros felolvasás a Husz Lajos ur felolvasásáról. Irtá Mihalovits Jenő ur, felolvassa Than Gyula ur. 6. Bechnit. „A rajnai út”. Mácsay Sándor ur vezetése alatt éneklő a Debreceni Dalegvet. Ezen érdekesnek ígérkező felolvasó-estére jegyek kaphatók Mihalovits Jenő gyógyszer-tárában.

— **Uj vasút.** A Debreczen—Füzesabony—Onat—polgári helyiérdekű vasút poroszlói állomásig vezetendő szabványos nyomtávolsággal járó mozdony vasútvonal kiépítésére adott előmunkálati engedélyt a kereskedelemügyi miniszter egy évre megújította.

— **A közvetlen adófizetés kiterjesztése a vármegyei pótdadókra.** Igen érdekes rendelet érkezett Hajdú vármegyéhez. A rendeletben a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértően elrendeli az összes vármegyei törvényhatóságoknak, hogy a kis és nagy községekben mindazon adófizetőktől, akiknek összes vármegyei pótdadjuk a 200 koronát meghaladja, a vármegyei pótdadókat oszupán a kir. adóhivatalok vehetik föl. Szóval a 200 koronánál több vármegyei pótdadót fizető polgárok ezentúl e címen fizetendő adójukat nem a községi pénztárakba, hanem az állami adóhivatalba kötelesek befizetni.

— **A kamara zárszámadása.** Az iparkamara zárszámadása elkészült, felül-

vizsgálta a kamarai számvevő-bizottság s a közös bizottság és teljes rendben találván, a közgyűlés elé, onnan pedig a miniszter elé terjeszti. A zárszámadás igen kedvező képet nyújt a kamarai gazdálkodásról, a vagyoni szilárd állásáról s az előirányzatok és költekezések összhangjáról. Itt közöljük a zárszámadások főbb adatait, zárjelbe téve a vagyonnál az előző évi állagot. A kamara bevételei: illetékekből 49895 korona (50000), bábér 6610 korona (6500), munkakereset 839 korona (500), kamatok 489 korona (500), rendes bevételek összege 57833 korona (57500), rendkívüli bevételek 40522 korona (38063), rendes kiadások összege 60826 korona (59244), rendkívüli kiadások 18378 korona (20000), felesleg 19151 korona (16063), személyzeti kiadásokra költött a kamara 26511 koronát (25700), dologiakra 10877 korona (10050), beruházásokra 2025 korona (1800), szakoktatás, iparfejlesztés és humanizmusra 10228 korona (10700), vagyona készpénz és értékekben ingokban és követelésekben 304783 korona (300679), tartozási terhei 139898 korona (139372), tiszta vagyona 164885 kor. (161,307). Vagyongyarapodás 3577 kor. A nyugdíjalap vagyona 122,399 kor. (115,527), gyarapodás 6872 kor. A kamarának természetesen nincsenek vagyongyűjtési tendenciái, csak annyi illetéket szed az érdekeltiségtől, amennyi a háztartási kiadásokra s a kamara által szolgált celok előmozdítására szükséges. Amit ebből takarékos gazdálkodással felretesz, évenként az a vagyongyarapodása. A kamara vagyona azokban az intézményekben fekszik, melyeket munkásságával létrehoz s áldozatkészen támogat.

— **Tömeges megbetegedés a rendőrségnél.** A debreczeni rendőrségnek nagyon is igénybe vett legénysége szintén megérzi a kegyetlen téli időjárás. Jelenleg 22 rendőrlegény beteg s ugyancsak betegen fekszenek lakásukon Jeney Miklós kapitány és Orosz László rendőrfogalmazó, akik a belvárosi kapitánysághoz vannak beosztva s a kiknek helyettesítése tárgyában tegnap tett jelentést Végh Gyula r. főkapitány a tanácsnál, mely is a helyettesítés ügyében intézkedni fog, hogy az ügymenet fennakadást ne szenvedjen. — Jeney szabadságon. A belvárosi rendőrséget ideiglenesen dr. Komlóssy Pál rendőrfogalmazó vezeti.

— **Osztrák gyufa magyar céger alatt.** Kohn Jakab és József troppai cég gyufagyár mányait Budapest látképevel és Andrássy Gyula gróf arcképevel ellátott dobozokban hozza forgalomba, ily módon a közönséget megtéveszteni akarva, hogy gyártmányai magyar eredetűek. A jeles céget a hatóság figyelmébe ajánljuk, a kereskedőket pedig figyelmeztetjük, hogy ezen cégtől ne vásároljanak gyufát.

— **Csizmadiák szövetezése.** A csizmadiamesteretek tegnap délután az ipartestületnél ülést tartottak, amelyen a szövetség alapszabályait tárgyalták le és fogadták el. A csizmadiákat a szövetség megalakításában a többi iparágak is követik.

— **Betörők a templomban.** Nyiregyházaról jelenük, hogy az ottani orth. zsidó templomban az éjszaka betörők jártak, akik az ablakon hatoltak a templomba és a perselyt feltörték. A betörők valamitől megijedhettek, mert néhány koronát a perselyben hagytak, ami azt bizonyítja, hogy hirtelen menekültek. A templomablókat országszerte keresik.

— **Zander-féle gyógyintézetemben** e hó 4-ike, hétfőtől kezdve, az órák beosztását megváltoztattam. A női órák délután 3-4-ig, férfi órák délelőtt 12-1-ig és délután 6-7-ig, gyermek óra délután 4-5-ig. Többek kérdézősködése folytán szükségesnek látom itt közölni, hogy hosszabb időre tartendő előfizetés esetén (félév, egy év) az árak lényegesen kisebbek a rendes díjjaknál. — Tisztelettel Dr. Szász Adolf orvos.

— **Elfogott dohánycsempész.** A vasuti állomás varótermében tegnap délután a pénzügyőrök megsejpték Balogh Lajos hajdusoboszlói dohányost, akinél igen sok szűzdohányt találtak. Balogh bevallotta, hogy az idén 14 mázsa fináncemlatta dohányt adott el debreceni pipásembereknek, akiket meg is nevezett.

— **A Kölcsönös-segélyző Bank palotája.** A Debreczeni Kölcsönös-segélyző Bank egy nagy két emeletes palota építését vette tervébe. A bank igazgatósága tegnapi ülésében elhatározta, hogy a palota építését ajánlani fogja a közgyűlésnek. Az impozánsnak tervezett banképület a Piac-utcának a nagytempom felé eső részén lesz felépítve.

— **Orvosok összeírása.** Egy belügyminiszteri rendelet értelmében, mindazon orvosokról, kik a szegénysorsu betegek részére, az orsz. betegápolási alap terhére jogosítottak gyógyszereket rendelni, egy névjegyzék van vezetve. Mivel a legutóbb összeállított névjegyzék már változást szenvedett, ennél fogva elrendeli a miniszter, hogy a jelenlegi állapotnak megfelelő új névjegyzéket a törvényhatóságok sürgősen állítsák össze és terjeszték fel hozzá. A rendelet most érkezett meg Debreczenbe is.

— **Magyar név.** Kiskoru Grünfeld Károly, Dezső, Sándor, Gyula és Soma debreceni lakosok családi nevüket belügyminiszteri engedéllyel Rónai-ra változtatták.

— **Eltűnt munkás.** Győri Sándor 24 éves vasuti munkás e hó 10-én eltűnt Miklós-utca 10. szám alatti lakásáról. Győri gyengelméjű, beteges ember s nem lehetetlen, hogy elmebaja annyira erőt vett rajta, hogy elpusztította magát. A rendőrség keresi.

x **Elveszett a Péterfia-utca** menet, az Eötvös-utca sarkától a közkörházig egy kifésült fekete haj. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül, ha elviszi Ajtó-utca 12. szám alá.

x **Szép száraz 6 sukk és 2 méter** hosszú hasított tölgyoszlokaró vagononkénti vételnél 1000 dbként 70 kor. eladó. Cim a kiadóhivatalban.

x **Bármely ügyvédi** nyomtatvány úrlap készen kapható 100 ivenként 2 koronáért finom fehér paron Mihály Sámuel papirkereskedésében. Telefon 106.

x **Báli legyezők,** fésűk, kefék, hajtűk szappanok a legnagyobb választékban, igen olcsón MENTZE HENRIK újdonságok áruházában kaphatók, Kossuth-utca 4-ik szám alatt.

x **Nincs fa Debreczenben,** de van jó meleg alsó ing, alsó nadrág, bélelt keztyű és harisnyák a Nyakkendő király uridivat üzletében a főposta mellett, ahol tulhalmozott raktár miatt ezen cikkek leszállított árban kaphatók.

**LEGSZEBB KALAPOK
FEKETENÉL**

Mulatságok.

Kefeyári munkások mulatsága. A Stern József és Testvére kefeyári r.-t. munkásainak önképző és segélyző egylete folyó hó 23-án a „Bika“-szálloda dísztermében rendezi évenként szokásos tánemulatságát, melyet a gyár kebelében fennálló férfi és női dalárda hangversenye előz meg. — A rendezőség mindent elkövet, hogy ezen mulatság sikerüljön és a siker, az eddigi jelekből ítélve, már is biztosítva van. A hangverseny műsora a következő: 1. Nyitány. Veres Tóni zenekara. — 2. Olyan a te dalod Hubertól. Férfikar, 3. Egyveleg id. Ábrányi Kornéltól.

Vegyeskar. 4. Loreley Silehertől. Férfikar.
— 5. Nem nézem én. Bognár Mihálytól.
Vegyeskar.

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

Egy állatorvos tragédiája.

Lépfenében halt meg.

Budapestről jelentik: Nagy jövőt jósoltak pályatársai Gedeon János állatorvosnak. A mindössze huszonhat éves fiatal ember igazi tehetség volt szakmájában és jelentékeny munkásságot fejtett ki.

Az év elején az állatorvosi főiskolára ment, ahol a járványtani gyakorlaton vett részt. Buzgón végezte feladatát körülbelül január közepéig.

Ekkor jobb karjának alsó részén kelés támadt. A daganat gyorsan növekedett, úgy hogy barátai azt tanácsolták neki, vétesse föl magát a klinikára. Gedeon szót fogadott.

Kétly professzor klinikájára ment, ahol csakhamar konstatálták, hogy a kelés lépfenekórral van inficiálva. Operáció alá vették a fiatal embert, de már ezzel sem tudtak rajta segíteni.

Tegnap, nagy szenvedések között meghalt.

Megállapították, hogy Gedeon az állatorvosi iskolán lépfenés lovakat kezelt; a mérég a körme alá kerülhetett és amikor megvakarta a karján lévő karbunkulust, inficiálta a lobos daganatot.

A szerencsétlen állatorvos iránt nagy a részvét barátai és tisztelői között.

*) **Dráma a malomban.** Makóról írják: Mari Pal magyarbánhegyesi lakos tegnap örletni vitt a malomba. Amint buzáját felöntötték a garatra, odaállt nézni a garat működését. Egyszerre a garatmalomkő ismeretlen okból darabokra tört és a gyors forgás következtében nagy erővel hajtotta ki az egyes kődarabokat. Egy ilyen kődarab fején találta Mari Pált, ki nyomban meghalt.

Egy szert bevenni,

mely csak ideiglenes hatással bír, épp oly cártalan, mietha kifaradt lovakat estorozunk. Másépp áll a dolog azonban, ha oly szert veszünk, mint például a SCOTT-féle EMULSIO, mely a legjobb csukamájó ajból alfoszforosavas méz és nátron hozzáadásával készül és az egész test szervezetét gyorsan és állandóan erősíti, úgy, hogy a legrövidebb idő alatt agyvérzési tünetek elmúlnak teljesen és helyükbe erőteljes egészség és új akaraterő lép. Mint erősítő szer, gyöngye, vézna gyermekek és lábadozók részére a SCOTT-féle EMULSIO teljesen egyedül áll a maga nemében. — A SCOTT-féle EMULSIO összehasonlíthatatlanul hatásosabb és győgyerejében gazdagabb, mint a közönséges csukamájolaj.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász“ védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése elében mintával bementve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza“
Budapest, IV., Váci-utca 34/50.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerházaiban.

THE GASTLEMAKE MFG CO
NYAKKENDŐK
KIZÁRÓLAG FEKETENÉL.

Távirat és telefon.

Lueger haldoklik.

Bécs, febr. 14. Lueger polgármester állapota hirtelen súlyosra fordult. Orvosai lemondtak életéről.

A tébolydába hurcolt ügyvéd.

Budapest, február 13. Suányi Imre sorsában csak annyiban állt be eddig változás, hogy a Ringers-anatóriumból, ahová legelőször hurcolták a szerencsétlen fiatal embert, tegnap a Schwarzer-gyógyintézetbe szállították. Ringernek ugyanis nagyon kellemetlen volt, hogy a nagy titok kipattant és félt, hogy a botrány nagyon árt intézetének. Epp ezért sürgősen értesítette „piciense“ apját, Schwarz Gusztávot, hogy helyezze el fiát máshol, mert a Ringer-gyógyintézetben tovább nem tartják.

Nyakszirtmerevedés.

Pozsony, február 3. Az itteni közöskaszárnyában három baka — nyakszirtmerevedésben súlyosan megbetegedett.

Hajószerencsétlenség k.

Trieszt, február 13. A Helios nevű Lloyd-gőzös, mely vasárnap reggel a görög keleti vonalon indult utnak, Taver magasságában összeütközött egy görög vitorlászajóval. A vitorlászajó kapitányával és egy matrózzal együtt elmerült. A legénység többi része megmenekült. A Helios, mely nagyobb sérüléseket szenvedett, kénytelen volt Triesztbe visszatérni és rakományát kirakni.

New York, február 13. A „Laromond“ hajótörött gőzsről 19 utas menekült meg. Csónakokból és hajóroncsokból hevenyészett tutajokon érkeztek meg Black-Islandba. Borzalmas, szinte örületes szenvedésekkel váltották meg életüket a menekültek, küzdve rettenetes viharral. — Még mindig érkeznek Black-Islandba hajók, a tengerből kihalászott holttesteket hozva magukkal.

Osztálysorsjáték.

Budapest, Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:

90000 koronát nyert: 118580
3000 koronát nyertek: 2233 11191
162164
2000 koronát nyertek: 57903 113274
115942
1000 koronát nyertek: 8853 32493
35685 51531 91591
500 koronát nyertek: 140 907 5685
6696 6875 10895 11853 23671 37718 38307
43579 44519 44943 48227 48431 48587 57567
65776 69986 72381 78411 79991 81195 896 5
93605 93811 94685 94724 96778 97757 9-622
100383 105881 106459 109316 110078 110696
120173 123093.

A többi kihuzott számok 170 koronát nyertek.

Kiadja: a „Debreczen“ Hírlapkiadó
Részvénytársaság.

Hirdetés.

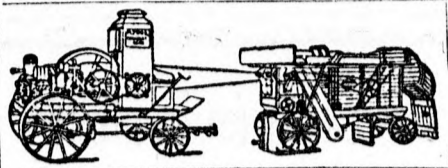
A Hatvan-utcai temetőben kivágott akácfa a helyszínen az 1907. évi február hó 11-ikén, február hó 13-án és február hó 16-án mindenkor reggel 9 órakor kezdetét veendő árverésen eladtnak.

Városgazdai hivatal.

Csak az eredeti

„PLEWA“ motorok és locomobilok

szolgáltatják a legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemű malom és gazdasági celokra. Tartósságuk egy emberéletre van kiszámítva. Fogyasztás 2-3 fillérvnyi nyersolaj, benzín vagy szivogaz lóerő és óránként. Árjegyzék és költségvetés ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Czím:

DÉNES B.

motorspecialista

Budapest, V., Lipót körút 15. sz.

Kérem a címet pontosan feljegyezni és megőrizni.

Akik magukat fáradtnak és kimerülteknek érzik, akik idegesek és erőtlének, azoknak a

Sanatogen

életkedvet és életerőt ad, több, mint 3000 tanár és orvos elsőrendű javallása. Kapható a gyógyszerárakban és drogueriákban. Brosurát ingyen és bérmentve küldenek:

BAUER és Társa
S. W. 48. és a vezérképviselőség
Brady C. Wien I.

Tiszta fej!

Erős idegek!

Egészséges alvás!

szerezhető, ha állandóan élvezni az

alkoholmentes

Ceres Almaíz

81

Uj szüret! Jelentékenyen olcsóbb!
Legfinomabb s legkellemesebb itató ital balokon
GEORG SHICHT, A.-G.
„CERESWERKE“-osztály, Aussig a. d. E.

PURUS hajregenerator

Kartschmaroff. — Nem hajfesték!!!

KEZELÉSE EGYSZERŰ! HASZNÁLATÁ TISZTA!
PURUS

A hajnak eredeti ifjúkori színét és fényét ad a vizszal!
KARTSCHMAROFF drogeria BUDAPEST, 000 Rákóczy-ut 39. szám.

Nagyváradon

egy férfi

ruha-raktár

azonnal olcsón eladó.

Cím:

Kassowitz Fülöp

Nagyvárad Zöldfa utca. 140

Ha köszvényben, reumában, ischiásban
●●● szenved, — vegyen egy üveg ●●●

Dr. FLESCH féle

KÖSZVÉNY-SZESZT,

mely csuszit, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrovidebb idő alatt észlelhető. Kapható dr. Flech E. M. „Magyar korona“ gyógyszerárakban, Győr, Baross-ut 24. sz. — Másfél decziliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „Családi“ üveg ára 5 kor., 3 kis vagy 2 „Családi“ üveg rendelésnél már bérmentve utánvétellel küldjük.

A farsangi idényre gyönyörű

Irish és Lyoni,

továbbá

Chantully-Csipkeruhák,

Tulleruhák,

Himzett Batisztruhák

érkeztek

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-u. 5.

„István gőzmalom“ részvényesek figyelmébe !!

A lapokban megjelent communique szerint az István malom részvénytársaság tőkésének emelését határozta el.

E részvény tulajdonosainak szives figyelmébe ajánljuk intézetünket úgy a részvények eladásánál, mint vételénél.

Megbízásokat elfogadunk az elővételi jog keresztülvitelére illetőleg az új részvény beszerzésére.

Az elővételi jog eladását és vételét a legelőnyösebb áron eszközöljük.

Tisztelettel: Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.

35-1907. Eln. sz.

Hirdetmény.

A debreczeni ev. ref. egyház tulajdonát képező házaknál levő, alant felsorolt lakásoknak a folyó évi 1907. év május hó 1-től kezdődőleg bérbe adása iránt a folyó 1907. évi február hó 18-ik napján délután 3 órakor az Egyháztér 17. sorszám alatt levő egyházi hivatal tanácsstermében nyilvános tárgyalás tartatik, melyre az érdeklődők azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy közelebbi felvilágosítást a hivatalos órák alatt — hétköznapokon d. e. 9-12., d. u. 3-5-ig — az egyházhivatalnál szerezhetnek.

Bérbe adandó lakások:

1. A Kossuth-utcai 31. sz. háznál:
  - a) az utcai lakosztály,
  - b) egy udvari szoba pincekonyhával.
2. Az Egyház-tér 10. sz. ház egy lakosztály udvarral, kerttel.
3. A Kossuth-utcai 35. sz. háznál az utcai lakosztály 5 szoba, előszoba s mellék-helyiségek.

Debreczen, 1907. február 9-én.

Vecsey Imre.

gazd. bizottsági elnök.

Apró hirdetések

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levéllbell tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik.

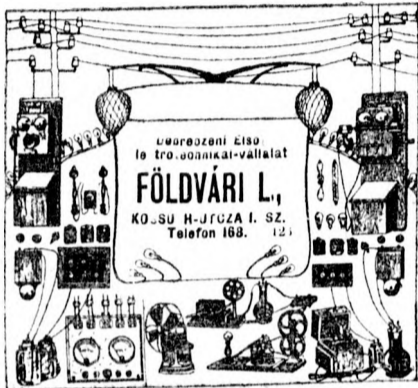
Apró hirdetések előre fizetendők.

Irodai munkára 4 polgári iskolát végzett fiatal ember, gyakornokul, kezdő fizetéssel ajánlkozik. Rohonczy János, Szent-Anna-u. 20. szám. 135

Egy kisebb ház bérbe kerestetik. Cím a kiadóba.

Tengeri morzsoló gép napi használatra kapható. Hernádi Pál Péterfia 61. sz. 112

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Jó forgalmu pálinka kimérést vagy keresztmát átvételre keresek. Cím a kiadóba.

Ügyvédi iroda átvételre, illetőleg vezetésre kerestetik. Választ kiadóhivatalba „Ügyvéd“ címen várok. 136

Kiadó urilak május 1-re, Bundi-utca 4. sz. alatt. 4 szoba, előszoba, mellékhelyiségek, udvaron jó vizű kut. Czim a kiadóhivatalban. 192

Bicikli acetelin lámpa nagyon olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Arany L.
összes művei
1-5 uj diszkötésben
15 forint helyett
csak

◀ 10 forint ▶
Harmathy

könyvüzletében
Füvészkert-utca 14. sz.
Telefon 374.
Tanuló felvétetik.

Gouvérirozást 3 krajcártól kezdve elvállal Róza Ignácz női felöltő- és kalap áruháza, Debreczen, Kistemplombazár.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emil-nél, Debreczen, Tisza-palota.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Kerestetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai célra, Piacz-utczán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

1 kg teastütemény 70 kr., 1 kg. hámozott meggyor 88 kr., 1 drb seprű 8 kr., 7 drb narancs 10 kr., 7 drb citrom 10 kr., 1 liter finom tearum 80 kr. Nyírág seprű kapható Glück Izidor fűszerüzletében, Péterfia-utca. Telefon 43.

A Harmat-Créme

arcszépítő és bőrápoló kenőcs. mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem olmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplett, májfoltot, pattanást, bőrtátkát (mitesser) s bőrbajokat. Kiszüntja a ráncosodó i kezdő arczbört s azt fehére, üdévé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsiroz. tenát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.
Készítőhely s főraktár
Mihalovics Jenő gyógytára
Debreczen, Főpiac 31.,
városházzal szemben. 22

Modern lakóházak, villák
valamint egyéb

épületek tervezését

és felépítését, művezetést, épületbecslést stb. vállal,

Pavlovits Károly

21 műépítész
Debreczen, Kossuth-utca 26. sz.

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelni betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvéttel.

Egyedüli készítő
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
Debreczen.

Csuz!

!! Mélyen leszállított árak !!

Különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.
Jó mosó velez és flanelok métere 25, 28, 32 kr. — 120 cm. széles Angol Cheviot métere 55, 75, 80, 90 kr. — 120 cm. széles tiszta gyapju kockás Cheviot métere 70 kr.
1 db mosó zefir bluz 70 kr.
1 darab flanel bluz 2 frt.

Fekete és színes férfi nyakkendők
óriási választékban,
feltűnő olcsó árakhoz!
Maradékok félárban.

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyegáruház. 2

Nem kell gyógyszer,

ha naponta reggeli előtt egy pohár valódi BARACK pálinkát iszunk.

Kitűnő gyomortisztító és étvágygerjesztő.

3 liter s üvegben f. anto szállítja 12 koron-ért
Gál Mór termelő Kecskeméten.

Donogán és Somossy

—DEBRECZEN, KISTEMPLOM BAZÁR—

Menyasszonyi kelengye
Női divat szövetek
Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!

Kitűnő minőségű

== pörkölt ==

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta fri-s pörkölés kapható 24

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében

Piacz- és Miklós-utca sarok.

WIDDER-féle Reumaszesz

vagy Erőfluid

biztos s kiváló hatású a test bármilyen csúszos bántalmái, u m. köszvény, csuz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen. Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 40 korona Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszerárában, Király-utca 12., Andrássy-ut 26. és Dr. Egger A. ur gyógyszerárában, Váci-körút 17. szám, ugyancsak a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél,
SATORALJA-UJHELY.

Ugyancsak Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits Jenő és Grósz Nagy Ferencz gyógyszerészeknél. 82
Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek Kairói arany-érem 1895 Londoni aranyérem 1896.